

Zemkopības ministrija

Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne

13.06.2019.

Zemkopības ministrija

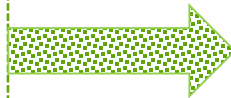
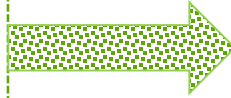
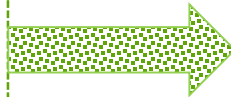
KLP STRATĒĢISKAIS PLĀNS

ŠODIEN

Tiešo maksājumu
regulas

Lauku attīstības
programma

Stratēģija ražotāju
organizāciju darbības
programmām

2021-2027

KLP stratēģiskais
plāns –
strukturētāks process,
saskaņotāki pasākumi,
orientēšanās uz
kopīgiem rezultātiem

Zemkopības ministrija

KLP STRATĒGISKĀ PLĀNA SAGATAVOŠANA

2017

Sabiedriskā apspriešana, EK paziņojums par nākotni

2018

EK paziņojums par daudzgadu finanšu shēmu,
EK likumdošanas priekšlikumi

2019

Regulu apspriešana, KLP stratēģiskā plāna
izstrāde – vajadzību, prioritāšu un mērķu
noteikšana, pasākumu un finanšu plāns

2020

KLP stratēģiskā plāna apstiprināšana, MK
noteikumu sagatavošana, apstiprināšana, ieviešana

2021-
2027

KLP stratēģiskā plāna īstenošana

SNIEGUMA MODELIS

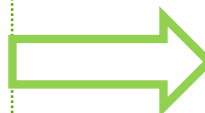
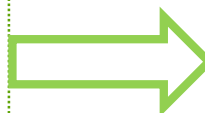

ŠODIEN

Detalizētas prasības
vienādas visā ES

Jānodrošina atbilstība
prasībām

Nav tiešas sasaistes ar citām
rīcībpolitikām

2021-2027

Lielāka teikšana pašiem -
prasības pielāgojam
vietējiem apstākļiem

Lielāka atbildība –
jāsasniedz izvirzītie mērķi

Plāns jāaskaņo ar
rīcībpolitikām vides un
klimata jomās

Zemkopības ministrija

KLP MĒRĶI

HORIZONTĀLAIS MĒRĶIS – ZINĀŠANAS, KONSULTĀCIJAS, INOVĀCIJAS

EKONOMIKAS MĒRĶI

TAISNĪGI IENĀKUMI

PALIELINĀT
KONKURĒTSPĒJU

LĪDZSVAROT VARU
PĀRTIKAS ĶĒDĒ

VIDES MĒRĶI

RĪCĪBA KLIMATA JOMĀ

VIDRŪPE

SAGLABĀT AINAVAS UN
BIODAUDZVEIDĪBU

SOCIĀLIE MĒRĶI

SEKMĒT PAAUDŽU
MAIŅU

PLAUKSTOŠI LAUKU
APVIDI

AIZSARGĀT PĀRTIKAS &
VESELĪBAS KVALITĀTI

Zemkopības ministrija

Latvijas stratēģiskie uzstādījumi **2021.-2027.** periodam

- 1. Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem;**
- 2. Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas;**
- 3. Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē;**
- 4. Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību;**
- 5. Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;**
- 6. Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam;**

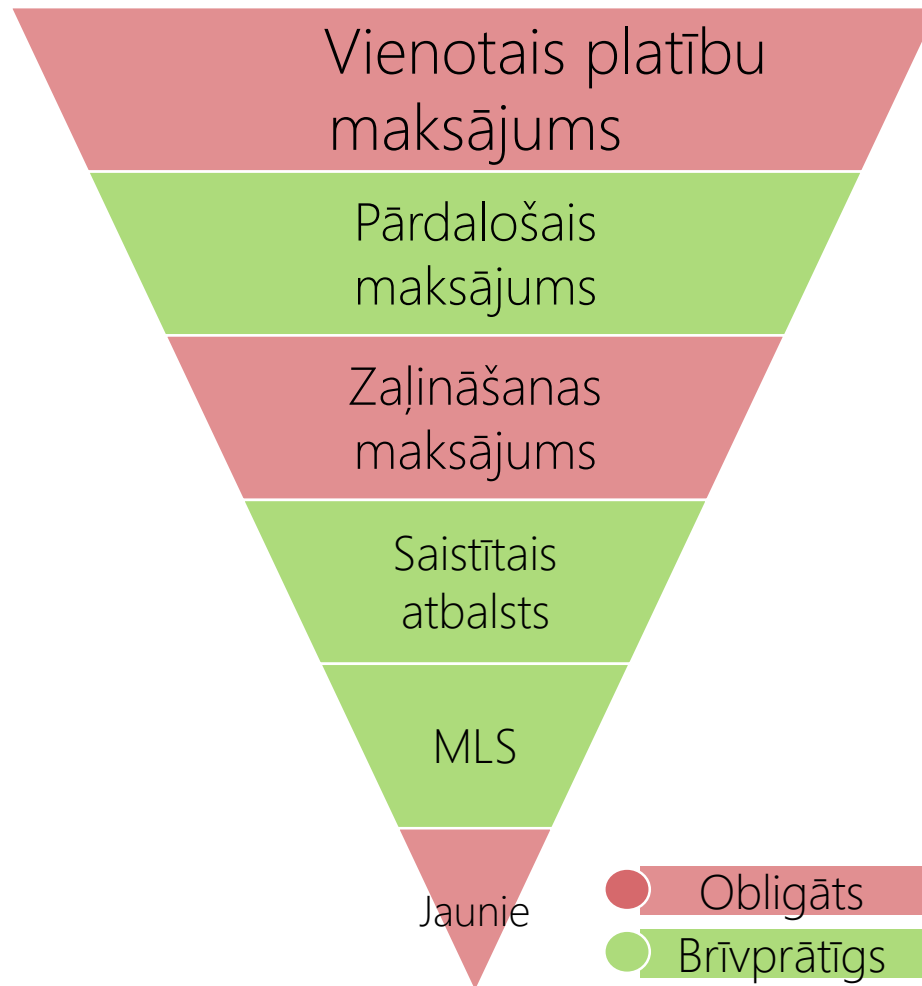
Uz ko ejam

- 1. PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA, IZLAIDE (uz HA, NODARBINĀTO), KAPITĀLA ATDEVE, IZEJVIELU EKSPORTS;**
- 2. IEŅĒMUMI UZ MĀJSAIMNIECĪBU (NODARBINĀTO), REALIZĒTĀ PRODUKCIJA CAUR KOOPERĀCIJU;**
- 3. APMĀCĪTO ĪPATSVARŠ;**
- 4. NODARBINĀTĪBA, UZŅĒMUMU SKAITS, MIGRĀCIJA, DEPOPULĀCIJA;**
- 5. BIO PLATĪBAS, EMISIJAS UZ LIZ, MEŽI(?), PUTNU INDEKSS, ILGGADĪGIE ZĀLĀJI (ha);**
- 6. BIOLOĢISKI SARAŽOTĀS PĀRTIKAS VĒRTĪBA, ANTIBIOTIKU LIETOŠANAS SAMAZINĀJUMS, AAL LIETOŠANA, ZAĻAIS IEPIRKUMS, RAŽOTĀJU LĪDZDALĪBA PĀRTIKAS ĶĒDĒS;**

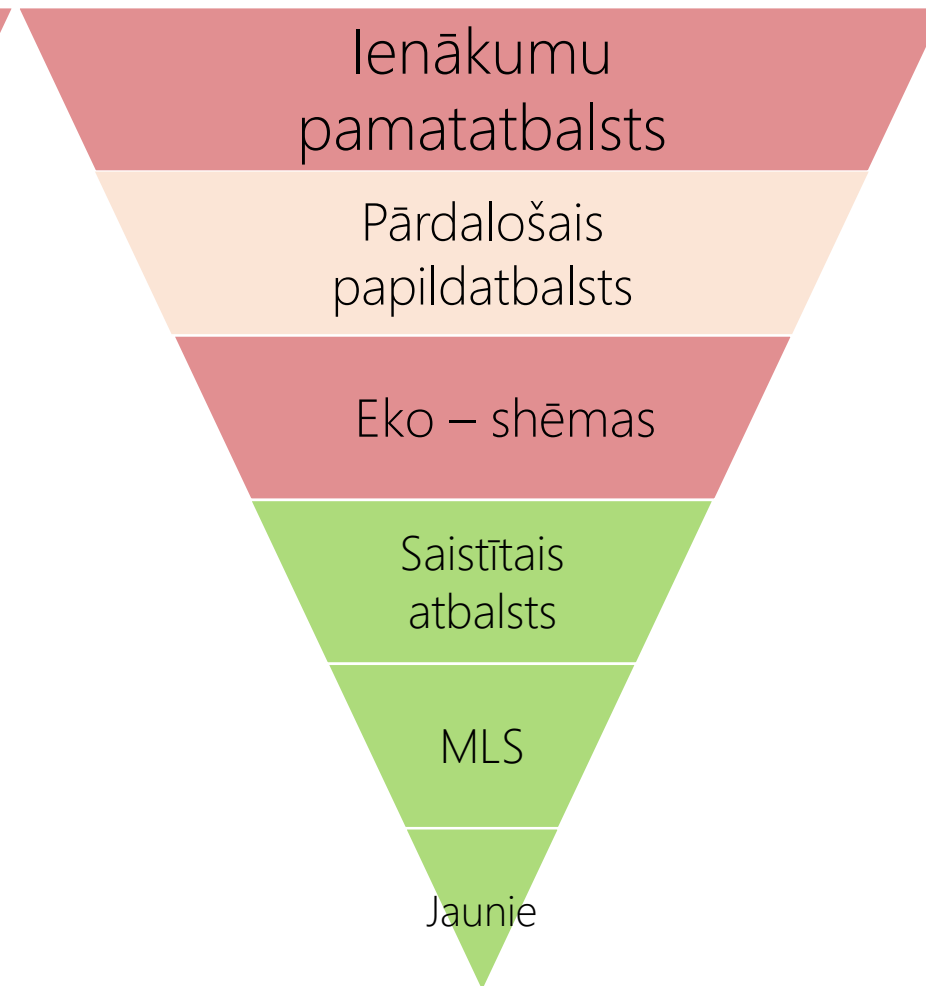

Tiešo maksājumu pasākumi

2014 – 2020

2021 – 2027

Lauku attīstības pasākumi

LAP 2014-2020

- Agrovide un klimats
- Bioloģiskā lauksaimniecība

- Natura 2000 maksājumi

- Maksājums apgabaliem ar dabas ierobežojumiem

- Ieguldījumi materiālajos aktīvos
- Lauksaimniecības potenciāla atjaunošana
- Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība
- Pamatpakalpojumi
- Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un uzlabošanā

- Apdrošināšanas prēmija

- Sadarbība
- Ražotāju grupu, org. izveide
- Leader

- Zināšanu pārnese
- Konsultāciju pakalpojumi

LAP 2021-2027

- Vides, klimata un citas pārvaldības saistības

- Natura (Platībatkarīgie ierobežojumi, kas izriet no noteiktajām obligātajām prasībām)

- Dabiskie vai citi platībatkarīgie ierobežojumi

- Investīcijas

- Gados jaunu lauksaimnieku un lauku jaunu uzņēmumu darbības uzsākšana

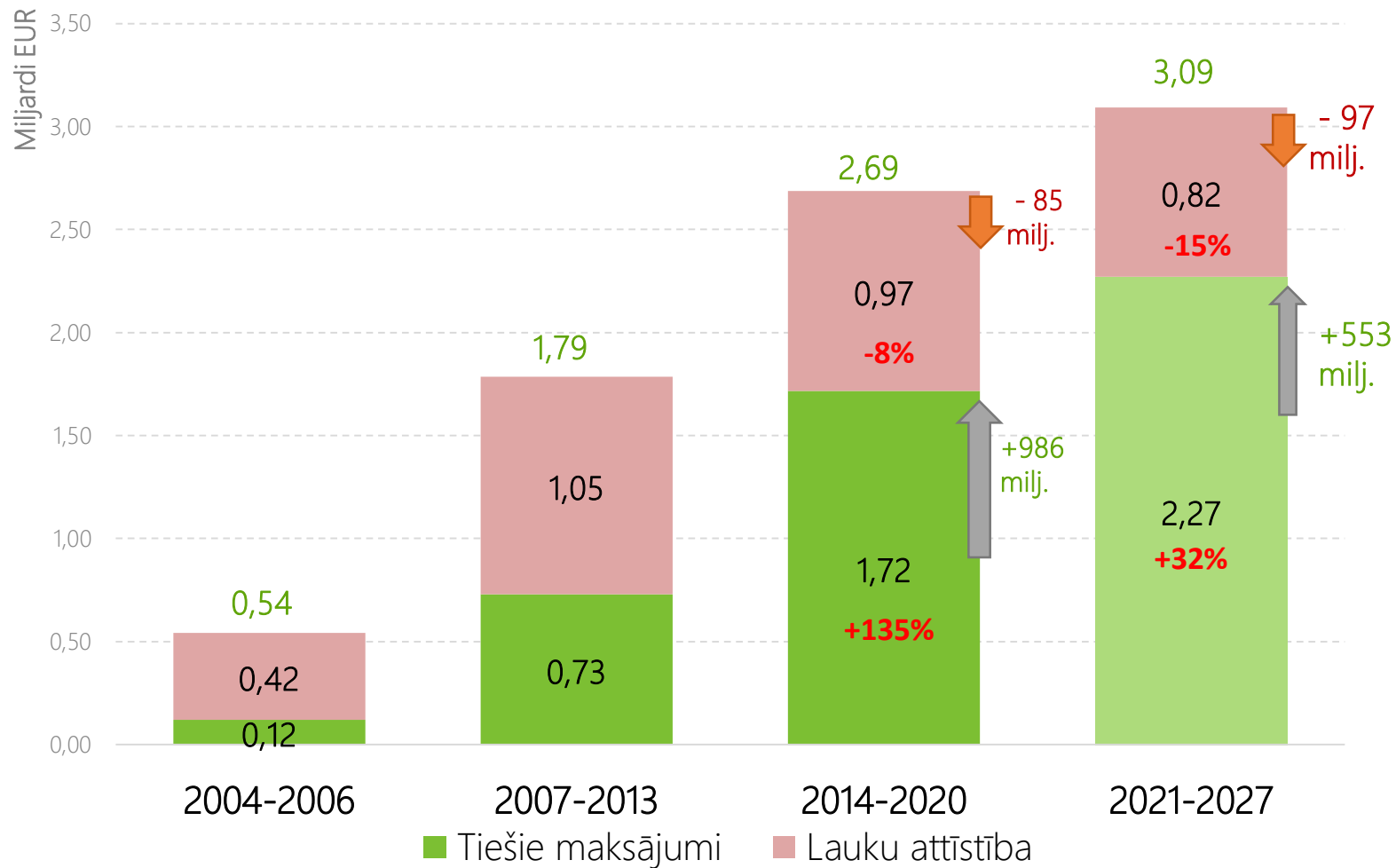
- Riska pārvaldības instrumenti

- Sadarbība

- Zināšanu apmaiņa un informēšana

ES FINANSĒJUMS - TIEŠAJIEM MAKSĀJUMIEM UN LAUKU ATTĪSTĪBAI

Zemkopības ministrija

Līdz šim notikušās diskusijas

5 reģionālās konferences

- 27.03. – Talsi
- 05.04. – Jelgava
- 10.04. – Smiltene
- 12.04. – Aizkraukle
- 18.04. – Preiļi

8 tematiskās darba grupas

- 18.03. – Kooperācija
- 19.03. - Bioloģiskā lauksaimniecība
- 01.04. - Paaudžu nomaiņa
- 08.04. - Lauku telpa
- 15.04. – Investīcijas+meži
- 29.04. – Pārtika (pesticīdi, antibiot., labturība)
- 30.04. - Tiešmaksājumi
- 09.05. - Vide/Klimats

Ekonomiskie mērķi

Zemkopības ministrija

VAJADZĪBAS:

- Ienākumu izlīdzināšana (lauksaimniecība vs. tautsaimniecība), t.sk, jādiskutē par visu veidu atbalsta griestiem;
- Tiešo maksājumu diferencēšana, ņemot vērā sociālekonomiskos apstākļus;
- Atbalstīt ražošanu, neatkarīgi no saimniecības lieluma (bet atbalstu diferencēt/mērķēt);
- Atbalstu sasaistīt ar ienākumiem;
- Atbalsts mazām, vidējām saimniecībām un jaunajiem, tiem, kas ražo nelabvēlīgos apstākļos;
- Katram reģionam mērķēti nosacījumi (reģionalizācija);
- Investīcijas pievienotās vērtības ražošanai (t.sk., pārstrādei);
- Meliorācija;
- Atbalsts risku pārvaldībai (saglabāt atbalstu apdrošināšanai);
- Novecojusi tehnika maziem un vidējiem – lietotās tehnikas atbalsta iespējas;
- Kooperācijas veicināšana (sadrumstalotība vs. kooperācijas trūkums);
- Zināšanas/prasmes: *izglītošanās (t.sk., [mūsdienīgas] profesionālās izglītības iespējas), prakses iespējas, pieredzes apmaiņa, informācijas pieejamība;*
- Pielāgoti finanšu instrumenti (īpaši jaunajiem);

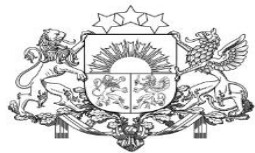
Ekonomiskie mērķi

Taisnīgi
ienākumi

Konkurētspēja

Pārtikas ķēde

Vides/klimata mērķi

Zemkopības ministrija

Vides/klimata mērķi

Klimata
pārmaiņas

Vidrūpe
(ūdens, gaiss,
augšne)

Bioloģiskā
daudzveidība

VAJADZĪBAS:

- Zināšanu celšana/izpratnes vairošana, lai saimniekotu ilgtspējīgi;
- Mērķu un prasību izpilde līdzsvarā ar izmaksām un ražošanas iespējām;
- Izvēlēties tos pasākumus, kuriem ir labvēlīga ietekme uz vairākiem mērķiem;
- Vairākiem pasākumiem jābūt sinerģiski veidotiem tā, lai maksimāli sasniegtu konkrēto mērķi;
- Būtiski, ka KLP vides mērķi tiktu noteikti atbilstoši vides stratēģijās izvirzījumiem, t.sk. mērķiem attiecībā uz bioloģisko daudzveidību ir jāatbilst *Prioritāro rīcību plānā (PAF)* noteiktajam;
- Pasākumu izstrādei un plānošanai jābalstās reģionālā/teritoriālā pieejā, apzinot katra reģiona specifiskās vajadzības un prioritātes bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas jomā;
- Bioloģisko un konvencionālo līdzāspastāvēšana;
- Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība (*iespējas paplašināties, atbalsts*);
- Precīza minerālmēslu lietošana, tehnoloģijas, lai samazinātu AAL lietošanu (*pasākumu komplekss no augšņu analīzes līdz precīzām tehnoloģijām*);

Zemkopības ministrija

Sociālekonomiskie mērķi

VAJADZĪBAS:

- Kompleksi/ilgtspējīgi risinājumi lauku telpas vajadzību risināšanai;
- Apdzīvotības saglabāšana/veicināšana laukos;
- Jauno lauksaimnieku piesaistīšana: pēctecība, saimniecību pārņemšana;
- Zināšanas/prasmes: *izglītošanās (t.sk., [mūsdienīgas] profesionālās izglītības iespējas), prakses iespējas, pieredzes apmaiņa, informācijas pieejamība;*
- Infrastruktūra: *(ceļi, dzīvojamais fonds, elektrības pieslēgumi, internets);*
- Nodarbinātības iespējas (t.sk., esošo darba vietu saglabāšana)/ienākumi: *darbības dažādošana, alternatīvas darba iespējas, sociālā uzņēmējdarbība, augstas pievienotās vērtības radīšana;*
- Finanšu resursu pieejamība, īpaši, uzsākot darbību;
- Pakalpojumu pieejamība un sasniedzamība;
- Kvalitatīvas dzīves telpas (t.sk., kultūrvides) nodrošināšana;

Sociālekonomiskie mērķi

Paaudžu maiņa

Lauku apvidi

Pārtika un veselība

Zemkopības ministrija

Plaša sadarbība / Kompleksi risinājumi

Gan reģionālo konferenču, gan tematisko darba grupu procesā identificēta virkne jautājumu, kur būs jāmeklē risinājumi kopā ar citām institūcijām:

- uzņēmējdarbības/nodarbinātības veicināšana lauku teritorijā;
- reģionu centru attīstība (nodarbinātība ārpus lauksaimniecības, sabiedrisko pakalpojumu pieejamība);
- ceļu infrastruktūra;
- dzīvojamā fonda pieejamība jaunajām ģimenēm un darbiniekiem;
- lauksaimniecības loma nacionālo vides un klimata mērķu sasniegšanā;
- nodokļu atvieglojumi – mazāki nodokļi laukos, t.sk. uzsākot ražošanu, u.c.;
- *skolu tīkls?*
- *darbaspēka (ne)pieejamība / bezdarba mazināšana (darbspējīgo pabalstu saņēmēju iesaistīšana)?*

Zemkopības ministrija

Kas notiks tālāk?

- **Kādu rezultātu no tematiskajām darba grupām sagaidām?**

1. **Vienota nostāja** par to, kādas būs **prioritārās vajadzības**, ko risināsim nākamajā plānošanas periodā?
2. **Vienošanās** par to, **kādus mērķus vēlamies sasniegt**, risinot izvirzītās vajadzības?
3. **Vienošanās** par to, kuri būs **efektīvākie atbalsta instrumenti**, lai sasniegtu izvirzītos mērķus?

Zemkopības ministrija

Tematisko darba grupu «2.aplis»

	Tematiskās darba grupas nosaukums	Datums
1	Kooperācija	14.06.2019.
2	Investīcijas	27.06.2019.
3	Pārtika	04.07.2019.
4	Bioloģiskā lauksaimniecība un integrētā augu audzēšana	11.07.2019.
5	Tiešmaksājumi	16.07.2019.
6	Vide un klimats	17.07.2019.
7	Lauku telpa	06.08.2019.
8	Jaunie lauksaimnieki	07.08.2019.